

## KÚRIA

*Bfv.III.1.114/2014/5.szám*

*A Kúria Budapesten, a 2015. év február hó 16. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő*

### ***v é g z é s t:***

*A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szombathelyi Törvényszék 7.B.362/2009/125. számú, illetőleg a Győri Ítéltábla Bf.51/2012/24. számú ítéletét hatályában fenntartja.*

*E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az előterjesztő, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.*

### ***I n d o k o l á s***

*A Szombathelyi Törvényszék a 2012. február 22-én kelt 7.B.362/2009/125. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli csalás büntetében [1978. évi IV. törvény - a továbbiakban: korábbi Btk. - 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont és (6) bekezdés b) pont], 3 rendbeli csalás büntetében [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont és (5) bekezdés b) pont], valamint 2 rendbeli számvitel rendje*

megsértésének büntetében [korábbi Btk. 289. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont II. fordulat]. Ezért őt halmozati büntetésül 2 év 10 hónapi börtönbüntetésre, 3 évi közügyektől eltiltásra és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetén való szabadságvesztésre átváltoztatásáról, a magánfelek polgári jogi igényéről, a le nem rótt illetékről, a zár alá vétel fenntartásáról és a bünygyi költség viseléséről is.

Egyúttal a terheltet - első fokon jogerőre emelkedett rendelkezésével - az ellene család büntette [korábbi Btk. 318. § (1) bekezdés és (7) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Győri Ítélőtábla a 2013. október 9-én kihirdetett Bf.51/2012/24. számú ítéletével a 2 rendbeli számvitel rendjének megsértése büntetnének jogszabályi alapját a korábbi Btk. 289. § (1) bekezdés a) és b) pontjára, valamint a (3) bekezdés b) pontjára helyesbítette. Egy magánfél vonatkozásában megváltoztatta a megítélt kártérítés mértékét, valamint - az összes magánfelet illetően - a le nem rótt illeték összegét. Kiegészítette a zár alá vételre vonatkozó rendelkezést. Egyebekben azonban az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A jogerős ítélettel megállapított tényállás a következő:

1.) tényállási pont:

A terhelt 2001. december 30. napjától egyedüli ügyvezető igazgatója az M. M. T. Kft.-nek.

Az M. M. T. Kft. nevű cég székhelye 2001-től 2006. május 10-ig Sz. volt, ezt követően B., mely cím a terhelt jelenleg érvényes lakcíme.

Az M. M. T. Kft.-t 1999. március 16. napján hozta létre a hasonló nevű bt.-ből a terhelt a M. T. Kft. (későbbi nevén M. S. Kft.), valamint a B.-szigeteken bejegyzett P. E. I. Ltd.-ből.

A M. T. Kft. ügyvezetője a terhelt, tagjai abban az időben a terhelt és felesége M. Sz., testvére M. P., édesapja, valamint szintén a P. E. I. Ltd. voltak.

2001. december 29. napján a M. H. V. Zrt. megszerezte a teljes társaságot és a cég igazgatósági elnöke, egyben jelentős befolyással bíró tulajdonosa azóta is a terhelt, további részvényesek pedig a fent felsorolt családtagok.

Az M. M. T. Kft. a terhelt és családtagjai tulajdonában, illetve

irányítása alatt álló cégcsoport része volt, melyben

- a M. S. Kft. fuvarszervezéssel,
- az M. M. T. Kft., majd azt váltva a T. M. H. Kft. fuvarozással,
- a R. T. Kft. fuvarozásra használt gépjárművek bérbeadásával,
- az M. S. C. Kft. gépjárművek szervizelésével,
- a F. Kft. a telephelyi ingatlanok bérbeadásával foglalkozott.

A cégcsoporthoz tartozó gazdasági társaságok székhelye Sz. volt, illetve három cég vonatkozásában, az M. M. T. Kft., a F. Kft. és a M. S. Kft. esetében a későbbiekben a terhelt B., H. u. alatti lakcíme volt a gazdasági társaságok székhelye.

A cégcsoport irányítása a terhelt kezében volt.

A cégek tevékenysége belterjes volt, azaz a megbízásokat, bevételeket egymástól kapták, kivéve a M. S. Kft., mely a megbízásokhoz és bevételekhez külső partnerektől, fuvaroztatóktól jutott.

A terhelt és fent felsorolt családtagjai A.-ban, Sz.-ban és más országokban is M. M., illetve T. M. néven különféle vállalkozásokat hoztak létre, pl.: a T. M. s.r.o.-t, melynek székhelye Sz., G. volt, vagy a M. C., amely A.-ban, L. A. székhellyel volt bejelentve.

Az M. M. T. Kft. működése során a szállítási tevékenység folyamatosságának, zavartalanságának biztosítása érdekében több szerződést, illetve a gépjárművek javításának, alkatrész ellátásának folyamatossága érdekében szóbeli megállapodást kötött különféle gazdasági társaságokkal:

- 2001. január 19. napján határozatlan időre szóló A. R. Card szerződést kötött, mely szerződést 2002. november 21. napján, illetve 2003. június 10. napján módosították az A. H. Kft. társasággal.

A szerződés szerint az M. M. T. Kft. jogosult volt a hitelkeret erejéig utólagos fizetés mellett üzemanyagot vételezni és egyéb szolgáltatásokat, pl. autópályadíj fizetést igénybe venni az elfogadóhelyeken.

A számlázás havonta kétszer történt, kiegyenlítésére a kiállítástól számított 30 napon belül átutalással volt köteles.

Az A. H. Kft. megszűnésével az O. H. Á. Kft. lépett a szerződésbe 2003. január 10. napján.

- 2001. január 26. napján határozatlan időre szóló E. Card

keretszerződést kötött a terhelt M. M. T. Kft. cége az E. H. K. Kft.-vel (jogutódjai 2003-tól 2007. október 1. napjáig E. M. H. K. Kft., azóta A. O. M. K. Kft.) B., V. út alatti székhellyel.

A szerződés szerint az M. M. T. Kft. jogosult volt 50.000.000 Ft hitelkeret erejéig utólagos fizetés mellett üzemanyagot, kenőanyagot, gépjármű alkatrészeket, tartozékokat vásárolni, illetve egyéb szolgáltatásokat igénybe venni az elfogadóhelyeken. A számla kiegyenlítésére a kiállítástól számított 15 napon belül volt köteles.

- 2004. október 14. napján euroShell kártya használatára vonatkozó szerződést kötött a S. H. K. Zrt. társasággal.

A szerződés szerint az M. M. T. Kft. jogosult volt 20.000.000 Ft hitelkeret erejéig utólagos fizetés mellett üzemanyagot vételezni az elfogadóhelyeken.

A számla kiegyenlítésére a kiállítástól számított 20 napon belül volt köteles.

- 2004. május 24. napján, majd 2006. május 10. napján D. Card kártya használatára vonatkozó szerződést kötött a D. E. S. G. társasággal, annak magyarországi közvetlen kereskedelmi képviselte révén.

A szerződés szerint jogosult volt utólagos fizetés mellett üzemanyagot vételezni, illetve N.-ban úthasználati díjat fizetni az elfogadóhelyeken.

- 2003-tól szóbeli megrendeléssel folyamatosan szerzett be gépjárműalkatrészeket a P. L. Bt. (jelenleg Kft.) Sz. székhelyű gazdasági társaságtól.
- 2003-tól szóbeli megrendeléssel folyamatosan javíttatott járműveket a S. Bt. gazdasági társasággal.

Az M. M. T. Kft. tevékenységét a terhelt irányította, aki ismerte folyamatosan annak helyzetét, annak aktuális fizetési kötelezettségeit, kilátásait, illetőleg a kifizetések az ő tudtával és jóváhagyásával történtek meg.

Az M. M. T. Kft.-nek egyetlenegy megbízója volt, az ugyancsak M. H.-ba tartozó M. S. Kft., melynek ügyvezetője a terhelt volt.

Tudtával és irányításával a M. C. A.-ban bejegyzett, de valójában a vádbeli időszakban már ténylegesen gazdasági tevékenységet nem végző, ún. „postafiók” társaság beiktatásával történt az M. M. T. Kft.-hez a jövedelemszerző tevékenységét biztosító megbízások

továbbítás. Később ezt a feladatot a galántai székhelyű T. M. s.r.o. vette át.

A terhelt tehát meghatározta azt is, hogy a M. S. Kft. a fuvaroztatóktól származó bevételekből mennyit enged tovább a M. C.-on, illetve a T. M. s.r.o.-n keresztül az M. M. T. Kft.-hez.

A gyakorlat szerint az M. M. T. Kft. annak ellenére, hogy járművei folyamatos kihasználtsággal dolgoztak és a M. S.-hoz érkező megbízások néha még a kapacitását is meghaladták, nem pénzben, hanem kompenzáció útján jutott bevételhez.

Az M. M. T. Kft. bevételeinek jelentős része más, ugyancsak a terhelt érdekeltségi körébe tartozó cégeket gazdagított a fuvarozásra használt tehergépjárművek bérleti díjai, pl. a R. T. Kft., a C. T. L. Ltd. és a munkaerő kölcsönzés az M. M. N. illetve T. M. s.r.o. Sz. révén.

Mind a bevételi, mind a kiadási oldalról a terhelt tartotta a kezében az M. M. T. Kft.-t, sőt a termelőeszközök és a munkaerő - 2006. évre már külföldi cégekhez átjelentett, majd onnan visszakölcsönzött munkások - is az ő kezében voltak. Tevékenységéről pedig a saját maga által vezetett M. H. V. Zrt.-nek tartozott beszámolni.

Az M. M. T. Kft. anyagi helyzete, jövedelmezősége és fizetőképessége 2005. év vége felé romló tendenciát mutatott, így a késedelmes kifizetések miatt a cég egyetlen jövedelemszerző tevékenységéhez, a fuvarozáshoz használt üzemanyag és a cég által használt ún. autópályakártyák letiltására is sor került, és a 2005. éves mérlegadatok veszteséget mutattak.

Bár 2005. év végén az M. M. T. Kft. jelentős likviditási gondokkal küzdött, azonban 2006. év májusáig a cég működése a cégcsoporti támogatásokkal együtt biztosított volt, de 2006 májusában olyan változások történtek, hogy a továbbműködését és így a tartozások rendezéséhez szükséges bevétel megtermelését is ellehetetlenítették, így a cég 2006 május végére fizetéseképtelenné vált.

Ekkor a terhelt úgy döntött, hogy az egész cégcsoport bevételeit előteremtő fuvarozási tevékenységet új cégbe viszi át, míg a költségeket, amíg azt lehet, továbbra is az M. M. T. Kft.-re terheli.

Ezért 2006. május 10. napján létrehozta a T. M. H. Kft.-t., amely ugyanazon fuvarozási tevékenységet folytatta, mint az M. M. T. Kft., ugyanazon termelőeszközökkel, tehát tehergépjárművekkel és ugyanazzal a munkaerővel.

Az alapító okirat kelte 2006. május 10. napja, ügyvezetője a terhelt, tagjai az M. M. T. Kft., M. H. V. Zrt., a R. T. Kft., melynek a 2006. május 8. napján kelt apportlistáján felsorolt 46.597.986 Ft értékű járművek fejében az M. M. T. Kft. 47.000.000 Ft névértékű üzletrészhez jutott az új társaságban.

Az M. M. T. Kft.-re való költségterhelés kapcsán a gépkocsivezetőkkel tovább tankoltatott, fizettette az autópályadíjakat, javíttatta a meghibásodott járműveket, halmozta a kifizetetlen számlákat, így gyakorlatilag a sértettek, azaz a kártyakibocsátó cégek finanszírozták a M. S. Kft., a C. T. L. Ltd. és a T. M. s.r.o. által élvezett bevételeket, eközben valótlan kifogásokkal igyekezett elodázní a kártyák végleges letiltását.

A korábbi letiltások ellenére a terheltnek a T. M. H. Kft. létrehozása után 2006. május 24. napján sikerült új szerződést létrehozni az M. M. T. Kft. és a D. E. S. G. társaság magyarországi közvetlen kereskedelmi képviselőjével között, amelyben olyan járművekre igényeltek kártyát, amelyek már a T. M. H. Kft.-be lettek apportálva és ennek a kft.-nek dolgoztak.

Az üzletrészt aztán 2006. június 29-én egy állítólagos hiteltartozás fejében, azaz fizetés nélkül a R. T. Kft. - a terhelt feleségének, M. Sz.-nak a cége - „vásárolta” meg. Az új fuvarozó cég a T. M. H. Kft., így az M. M. T. Kft. addigi ügyfélkörével, gépkocsivezetőivel, járműveivel és részben annak költségére tevékenykedett.

A terhelt tehát 2006. május végét követően annak tudatában irányította cégeit, hogy az M. M. T. Kft. nem lesz képes eleget tenni fizetési kötelezettségének, illetve idő kérdése, hogy a napi tevékenységhez szükséges anyagi feltételek sem fognak rendelkezésre állni.

A terhelt tehát 2006. június 1-jétől az M. M. T. Kft.-vel üzleti kapcsolatban álló partnereit azzal, hogy a fuvarozási tevékenységét tovább folytatta, a gépjárművek tankolására és az úthasználati díjak fizetésére kiadott kártyák használatát nem tiltotta meg sofőrjeinek, az alkatrészek beszerzését, gépjárműveinek javíttatását nem állíttatta le, fizetési készségére vonatkozóan tévedésben tartotta a sértetteket, mivel a terheltnek nem is állt szándékában a számlák kifizetése, arra pénzügyi, anyagi lehetősége sem állt fenn.

A Fővárosi Bíróság 2007. szeptember 13-i hatállyal rendelte el az M. M. T. Kft. felszámolását, mely felszámolást a S. Zrt. végezte.

Azáltal, hogy a költségeket továbbra is a fizetéseképtelen,

ellehetetlenült M. M. T. Kft.-re terhelte, jogtalan haszonra tett szert és cselekményeit rendszeres haszonszerzésre törekedve követte el.

A terhelt, mint az M. M. T. Kft. ügyvezetője 2006. június 1. napját követően az E. M. (jelenleg A. O. M. K. Kft.) sértettnek az elsőfokú ítéletben részletesen felsorolt 16 darab, 2006. június 19. és 2006. július 17. napja közötti keltezésű, 2006. augusztus 3. és 2006. augusztus 31. napja közötti esedékességű számlát - összesen 34.934.701 forint értékben - nem fizette ki.

A terhelt ugyanezen minőségében a S. H. Zrt. sértettnek az elsőfokú ítéletben szintén részletesen felsorolt 26 darab, 2006. június 6. és 2006. június 30. napja közötti keltezésű, ugyanezen időszakban teljesített, 2006. június 26. és 2006. július 20. napja közötti esedékességű számlát - összesen 8.380.113 forint értékben - nem fizetett ki.

A terhelt a D. E. S. G. sértettnek az elsőfokú ítéletben ugyancsak részletesen felsorolt 10 darab, 2006. október 15. és 2007. május 15. napja közötti keltezésű, 2006. november 14. és 2007. május 15. napja közötti esedékességű számlát - összesen 39.590.754 forint értékben - nem fizetett ki.

## 2.) tényállási pont:

A terhelt az M. M. T. Kft. ügyvezető igazgatójaként nem gondoskodott a számviteli szabályok folyamatos betartásáról.

Az adóhivatal a tevékenységét lezáró ellenőrzés jegyzőkönyvben megállapította, hogy a társaság nem adott át sem főkönyvi könyvelést (kartonok, kivonatok), sem éves beszámolókat az általa vizsgált 2003-2007. december 19-ig tartó időszakra.

Az iratanyagot a revízió arra sem tartotta alkalmasnak, hogy a 2003-2005. évi benyújtott társasági adóbevallásokat ellenőrizze az alapján.

Ezt követően a társaság nem is gondoskodott a 2006. és 2007. december 18-i társasági adóbevallásának az összeállításáról, és az átadott anyag alapján nem lehetséges az adózás előtti eredményeinek megállapítása.

A revízió a bérekkel kapcsolatban tett megállapítást a társaság terhére, mivel az egészségbiztosítási pénztár tájékoztatása szerint a cégnek voltak bejelentett dolgozói, de nem tett eleget utánuk a járulékbemutató kötelezettségének.

Beszámolási kötelezettségének eleget tett a társaság, azonban ezen

beszámolók adatai az ügyviteli rendszer összeomlása és az alapbizonylatok hiányosságai miatt nem ellenőrizhetőek.

A könyvvizetési kötelezettség teljesítéséről a kft. vezetője a társaság működése alatt gondoskodott, azonban a fent felsorolt hiányosságok miatt ez a könyvvizetés nem egy megbízható adatszolgáltatás. A fenti sérelmek a bizonylati fegyelmet érintették, a bizonylati fegyelemre vonatkozó előírásokat megsértette a terhelt a cég volt vezetője azzal, hogy nem gondoskodott a könyvelési iratanyag, illetve az alapbizonylatok, leltárak, főkönyvi listák rendszerezett megőrzéséről, ennek az a hatása, hogy a tevékenység záró adóellenőrzés az összes levonható áfa tételt a terhére írta. Ezen sérelmek oly mértékűek voltak, hogy az M. M. T. Kft. tényleges vagyoni-pénzügyi és jövedelmi helyzetének áttekintését megghiúsították az alapítástól kezdődően a felszámolás kezdő napjáig.

A terhelt így megsértette a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 4. §-ába foglalt beszámolási, 153. §-ába foglalt letétbe helyezési, 154. §-ába foglalt közzétételi és 155. §-ába foglalt könyvvizsgálati kötelezettségét. Ezen túlmenően megsértette a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 12. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt könyvvizetési kötelezettségeit, a 15. § (2)-(6) bekezdéseibe foglalt számviteli alapelveket és a 165. §-ába foglalt bizonylati elvet és fegyelmet.

2005. és 2006. évekről nem készített éves beszámolót, így annak könyvvizsgáló általi auditálása, a könyvvizsgálói jelentés elkészítése, a beszámoló és a jelentés letétbe helyezése, közzététele sem történt meg. 2005. év vonatkozásában csak mérlegadatokat kerültek összeállításra, az elkészítési határidőt hónapokkal követően 2006 augusztusában.

Fentiekkel a cég 2005., 2006. és 2007. üzleti éveiben a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idézett elő és a kft. vagyoni helyzetének áttekintését, ellenőrzését is megghiúsította.

A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma Felszámolási Csoport 6.Fpk.01-06-0060094/49. számú, 2013. április 24-én kelt nem jogerős végzésével az M. M. T. Kft. „f.a.” adós felszámolási eljárásában a S. V. Zrt. felszámoló által előterjesztett, az eljárás befejezése iránti kérelmére az adós felszámolási eljárását egyszerűsített módon befejezte és az adóst megszüntette.

3.) tényállási pont:

Az M. S. C. Kft. szintén a M. H. része volt, ezen cég fő tevékenysége a gépjárműpark javítása, szervizelése volt.

A céget 2003. január 8. napján alapította az M. M. T. Kft. Sz. székhellyel, illetve M. P. - a terhelt testvére - a 2002. december 16. napján keltezett társasági szerződés tartalma szerint.

A cég már 2004-ben likviditási nehézségekkel küzdött és gazdálkodása 2005. évben veszteségbe fordult, ettől kezdve már nem nyújtott fedezetet a kötelezettségekre és ezt az évet a társasági adóbevallás adatai szerint 12.289.000 Ft veszteséggel zárta.

Megállapítható, hogy 2005-ben a bevétele már arra sem volt elég, hogy az anyagjellegű és bérjellegű kiadásait fedezni tudja. M. P. - a terhelt testvére - 2005 májusában lemondott az ügyvezetésről és végleg elhagyta a társaságot, majd 4.500.000 Ft névértékű üzletrészt 2005. május 26. napján tartott taggyűlési jegyzőkönyv szerint eladta úgy, hogy annak 25 %-át az M. A. C. Kft. - ügyvezetője M. Sz. - vette meg, amely cég tényleges irányítása azonban a terhelt kezében volt.

Az M. S. C. Kft. 75 %-át az M. M. T. Kft. - ügyvezetője a terhelt - vette meg.

2005. május 26. napján az M. S. C. Kft. taggyűlést tartott, amely taggyűlési jegyzőkönyv tanúsága szerint tudatában volt annak a terhelt, hogy csak pótbefizetésekkel menthetik meg a céget.

Mivel M. P. jóval áron alul kényszerült az üzletrészenek eladására, ez azt jelentette, hogy a cég ekkor már értéktelen volt.

A hitelezői igények ettől kezdve történő ki nem elégítése cégcsoportszintű döntés volt, nem az M. S. C. Kft. fizetőképességétől függött. Cégcsoportszintű gazdasági döntés volt arra vonatkozóan, hogy mely szállítókat kívánja a cégcsoport még rendezni a M. társaságok együttes érdekét szem előtt tartva.

A társaság fizetéseképtelenné válását ahhoz az időponthoz kell kötni, amikor a cégcsoport már tudta, hogy csak pótbefizetéssel menthetné meg a céget, de ennek nem tett eleget, valamint ugyanebben az időszakban az üzletrész adásvétele szerint a cég értéke jelentéktelen volt, így 2006 májusától az M. S. C. Kft. fizetéseképtelenné vált.

A Vas Megyei Bíróság 5.Fpk.18-07-000028/44. számú végzésével a felszámolás megindításának a közzétételéről rendelkezett, mely szerint 2007. október 30. napján jogerőre emelkedett végzésével az M. S. C. Kft. adós felszámolását főeljárásként elrendelte.

Felszámolóként a P. Zrt.-t jelölte ki.

2006 májusát követően, miután M. P. lemondott az M. S. C. Kft.

ügyvezetőségéről, gyakorlatilag a cég ügyvezető nélkül volt, ténylegesen a terhelt irányítása alatt működött.

A terhelt a cégcsoporton belül megrendelések és kifizetések tekintetében egyedüli személyként döntött és minden az ő jóváhagyásával történt.

A fenti veszteséges működés ellenére a terhelt azzal az ígérettel, hogy a működéshez szükséges fedezetet később biztosítani fogja, egy alkalmazottját, F. T.-t rávette arra szóbeli megbízás alapján, hogy próbálja működtetni a céget, amely kérésnek F. T. egy rövid ideig eleget is tett.

A terhelt az M. M. T. Kft. régi üzleti kapcsolatait használta fel, amely cég kapcsolatban volt egyrészt a S. Bt.-vel, kapcsolatba került az A. S. T. Kft.-vel is.

Ez a két cég az M. S. C. Kft.-nek is végzett javítási munkákat, mely megrendeléseket általában telefonon F. T. adta le.

Hasonló okokból az M. M. T. Kft.-vel évek óta fennálló üzleti kapcsolat miatt jött létre az M. S. C. Kft. és a P. L. Bt. között is üzleti kapcsolat, szintén F. T. szóbeli megrendelése alapján alkatrészeket rendeltek, melyeket aztán a M. érdekeltségű cégek autóiba szereltek be.

2006. évben az M. S. C. Kft. folyamatos működése azonban a már fentiek szerint nem volt biztosított, bevételei nem tették lehetővé, hogy a további működéséhez elengedhetetlen kifizetéseket teljesítsen, ekkor már döntenie kellett, hogy vagy bért és adót fizet, de akkor nem tudta volna kifizetni a szállítókat, amennyiben a szállítókat fizeti, akkor meg nem tud bért és adót fizetni.

Amikor F. T. megtudta, hogy a terhelt ígérete ellenére az általa rendelt áru ellenértékét nem egyenlítette ki, F. T. tevékenységét beszüntette.

A terhelt azzal a magatartásával, hogy az érdekeltségi körébe tartozó cégek autóit a már 2006 májusában fizetéseképtelen M. S. C. Kft. nevében a P. L. Bt.-től rendelt alkatrészekkel javíttatta, továbbá a gépjárművek javítását a S. Bt.-vel, illetve az A. S. T. Kft.-vel végeztette, üzleti partnereit a kft. vagyoni helyzete és fizetőképessége vonatkozásában tévedésben tartotta, a kiállított számlák ellenértékét nem fizette ki, nem is állt szándékában azokat kifizetni, és nekik kárt okozott.

A terhelt ezen cselekményeit is rendszeres haszonszerzésre törekedve követte el.

A terhelt így a P. L. Bt. felé 2006. május 11. és 2006. augusztus 23. napja között kelt és teljesített, 2006. május 19. és 2006. augusztus 23. napja között esedékes 12 darab számlát 1.038.180 forint, a S. Bt.-nek 2006. június 1. és 10. napja között 4 darab számlát 451.128 forint, az A. S. T. Kft.-nek 2006. június 7. és 2006. szeptember 17. napja között ugyancsak 4 darab számlát 408.914 forint értékben nem fizetett meg.

Összességében a terhelt cselekményeivel az M. M. T. Kft. vonatkozásában 2006. június 1. napjától az A. O. M. K. Kft. magánfél részére 34.934.701 Ft, a S. H. Zrt. magánfél részére 8.664.403 Ft és a D. E. S. G. részére 39.590.754 Ft kárt, míg az M. S. C. Kft. 2006. május 1-je után a P. L. Bt.-nek 1.038.180 Ft, a S. Bt.-nek 451.128 Ft és az A. S. T. Kft.-nek 408.914 Ft, összesen 1.898.222 Ft kárt okozott, azaz a terhelt két cége mindösszesen 84.679.166 Ft kárt okozott, mely kár nem térült meg.

#### 4.) tényállási pont:

A terhelt az M. S. C. Kft. tényleges irányítójaként a fenti időszakban, azaz 2005 májusától nem gondoskodott a számviteli, beszámolási szabályok folyamatos betartásáról.

2005. és 2006. évekről nem készített éves beszámolót, annak könyvvizsgáló általi auditálása és letétbe helyezése, illetve közzététele nem történt meg. 2005. év vonatkozásában csak mérlegadatok kerültek összeállításra.

Ezzel a magatartásával a terhelt megsértette a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 4. §-ába foglalt beszámolási, 153. §-ába foglalt letétbehelyezési és 154. §-ába foglalt közzétételi kötelezettségét.

A gazdasági eseményeket 2005. és 2007. december 20-a között a felszámolás elrendeléséig nem rögzítette teljes körűen a könyvelésben, nem hajtotta végre a zárást és nem gondoskodott az alapbizonylatok könyvelésben való teljes körű elhelyezéséről, annak megőrzéséről.

Ezzel megsértette a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 12. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt könyvvezetési kötelezettségét, a 15. § (2)-(6) bekezdéseibe foglalt számviteli alapelveket és a 165. §-ába foglalt bizonylati elvet és fegyelmet.

A terhelt ezen fent részletezett magatartásával 2005., 2006. és 2007. üzleti években az M. S. C. Kft. vagyoni helyzetének áttekintését megghiúsította, ellenőrzését megnehezítette.

A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma Felszámolási Csoport

Fpk.28/2007/64. számú jogerős végzésével az M. S. C. Kft. „f.a.” adós felszámolási eljárásában a P. Zrt. felszámoló által előterjesztett, az eljárás befejezése iránti kérelmére az adós felszámolási eljárását egyszerűsített módon befejezte és az adóst megszüntette.

A bíróság ügydöntő határozata ellen a terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

Az indítvány indokai szerint az eljáró bíróságok tévesen állapították meg a terhelt bűnösségét.

A családi cselekmények kapcsán tévesen alapították a terhelt bűnösségét teljesítő-képességének hiányára, mert a bűnösség kérdését helyesen a teljesítőkészség léte vagy nemléte határozza meg.

A család megvalósulásának hármas feltétele: a megtévesztő magatartás, a megtévesztett személy ennek következtében tett vagyoni jogi rendelkezése és az ezzel okozati összefüggésben keletkezett kár. A terhelt anyagi háttere csak az egyik szempont lehet a megtévesztő szándék kérdését illetően.

Egy milliárdos árbevétellel rendelkező, igen jelentős forgalmú cégnél nem lehet egy naptári napot kiválasztani, amitől kezdve a cég irányításáért felelős elítélt tudatának át kell fognia azt a körülményt, hogy a rendelkezésre álló pénzeszközök és a hosszú távú szerződések, eseti fuvarmegrendelések alappal várt jövőbeli árbevételei nem fogják fedezni a cég további működésének költségeit.

Ezt az ügyben beszerzett egyik - szakértői intézet által készített - szakvélemény is megerősítette, azonban ezt a bíróságok nemcsak figyelmen kívül hagyták, de annak okát sem jelölték meg. Ugyancsak nem indokolták meg, miért a V.-né P. Zs. szakértő által megadott 2006. május 31. napját fogadták el a fizetéseképtelenség bekövetkeztének időpontjaként.

Ezzel szemben viszont a terhelt teljesítési készségét igazolja, hogy 2006 novemberében - azaz a 2005. évi mérleg elkészülése után haladéktalanul - csődeljárást kezdeményezett, amit a bíróság elutasított. A terhelt csak e végzésből szerzett tudomást arról, hogy több hitelezője már felszámolási kérelmet terjesztett elő az M. M. T. Kft.-vel szemben.

A jogerős ítéleti tényállás iratellenesen tartalmazza, miszerint a terhelt változatlan feltételekkel kötött szerződést a D. E. S. G.-val 2006. május 24. napján, valójában e szerződés 2004. év azonos

napján keletkezett. A terhelt helyesen 2006. augusztus 3. napján nyújtott be kártyaigénylést az említett céghez, és még ugyanezen a napon a T. M. H. Kft. nevében kötött kártyaszerződést is az igénylésben feltüntetett, korábban az M. M. T. Kft. által üzemeltetett gépkocsikhoz.

Mivel tehát a bíróság a fent hivatkozott szerződés keletkezési idejét a valósnál pont két évvel későbbre tette, alapját vesztette azon hivatkozás, miszerint annak megkötésére a terhelt által már a fizetéseképtelenség tudatában került sor.

Észrevételezte továbbá a védő, hogy a D. E. S. G. a felszámolási eljárásban jóval alacsonyabb hitelezői igényt terjesztett elő, mint amit a büntetőeljárás során részére megítéltek. Figyelmen kívül hagyták a bíróságok azt is, hogy e cég összes számlája a csődeljárás megindítása iránti kérelem benyújtása után vált esedékessé, amikor is a terhelt már a csődtörvény rendelkezései szerint sem teljesíthetett kifizetést.

Másodlagosan arra hivatkozott a védő, hogy a V.-né P. Zs. által készített kiegészítő szakvélemény - az annak alapjául szolgáló számláknak az indítványban részletesen felsorolt hiányosságai folytán - nem alkalmas a szolgáltatások igénybevétele, illetve a teljesítések időpontjainak meghatározására.

Ezzel szemben a védő által a másodfokú eljárásban benyújtott magánszakvélemény - a számlák mellékletei alapján - tartalmazta a teljesítési időpontokat, melyek túlnyomó többsége - kb. 200.000 forint értékű számla kivételével - 2006. május 31. napja előtti. A teljesítés időpontja nem a számla kelte, hanem az a nap, amikor a számlán feltüntetett tankolás, üzemanyag-vásárlás a gépkocsiba megtörtént. Ez csak a számlák mellékleteiből állapítható meg. Mivel a másodfokú bíróság az ezt nem tartalmazó, hiányos kiegészítő szakvéleményt fogadta el, ítélete megalapozatlan, annak kiküszöbölése csak a megismételt másodfokú eljárásban felvehető, további bizonyítást igényelne. Ha pedig az egyes számlák teljesítési időpontjai így sem válnak megállapíthatóvá, a Be. 4. § (2) bekezdésére tekintettel a terheltet fel kell menteni.

Az indítvány sérelmezi, hogy a terhelt bűnössége megállapításra került az M. S. C. Kft.-vel kapcsolatos cselekményekkel is, noha e társaságban semmilyen tisztséget nem viselt, nem rendelkezett sem képviseleti, sem cégjegyzési joggal. Iratellenes annak megállapítása is, miszerint e cég pénzügyeiért és beszámolási kötelezettségéért a terhelt tulajdonosként volt felelős, mivel nem ő, hanem az M. M. T. Kft., valamint az M. A. C. Kft. voltak a cég tulajdonosai. Téves megállapítását arra alapította, hogy H. T. a terhelttől és M. Sz.-tól kapta az utasításait, azonban az azzal magyarázható, hogy H. T. az M. A. C. Kft. alkalmazottja volt.

V.-né P. Zs. szakértő egyébként nem tudta megindokolni, miért 2006. május 31. napját tekintette a fizetéseképtelenség kezdő időpontjának, a szakvéleményében foglalt adatok sem azt támasztják alá. Téves az M. A. C. Kft. tekintetében a fizetéseképtelenség időpontjaként 2006. március 31. napjának megállapítása, hiszen minden más esetben az M. M. T. Kft. fizetéseképtelenségéhez és e cégcsoporthoz kötik ezt a társaságot. A bíróság ráadásul úgy állapította meg ezt a két hónappal korábbi időpontot, hogy a szakértők kijelentették: a rendelkezésükre bocsátott iratanyag nem alkalmas a szakvélemény elkészítésére.

Végül az indítvány szerint az a megállapítás sem fogadható el önmagában, miszerint a hitelezői igények jóval meghaladták a cég követelés-állományát. Ennek 70 %-át ugyanis egy - az indítványban részletesen kifejtett indokok szerint - alaptalan APEH követelés tette ki, amit így figyelmen kívül kell hagyni, további 20 % pedig olyan, a cégcsoporton belüli tartozás volt, amelyet minden további nélkül kezelni lehetett volna.

Minderre tekintettel a védő elsődlegesen a terhelt valamennyi cselekmény vádja alóli felmentését, másodlagosan pedig a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására - ezen belül a bizonyítás kiegészítésére - való utasítását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1320/2014/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az indítvány a Be. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban is irányadó jogerős ítéleti tényállást támadja, amikor a két gazdasági társaság fizetéseképtelensége bekövetkezettének időpontját, annak megállapításának lehetséges voltát, illetve a szakértői vélemények tartalmát sérelmezi.

Ugyancsak ellentétes az irányadó tényállással azon hivatkozás, miszerint a terhelt csak 2006 szeptemberében szerzett tudomást az M. M. T. Kft. valós pénzügyi helyzetéről. Az irányadó tényállás 1.) pontja tartalmazza, hogy a terhelt irányította e cég tevékenységét, így folyamatosan ismerte annak helyzetét, aktuális fizetési kötelezettségeit, kilátásait, a kifizetések csak a beleegyezésével történhettek. Így 2006. május végén már annak tudatában irányította e céget, hogy nem lesz képes eleget tenni a fizetési kötelezettségeinek.

A 3.) tényállási pont kapcsán azt rögzíti az irányadó tényállás, hogy a terhelt legkésőbb a 2005. május 26-i taggyűlésen már tudatában volt annak, hogy az M. S. C. Kft.-t is csak pótbefizetésekkel lehet megmenteni. A cég ezt követően pedig

ügyvezető nélkül, ténylegesen a terhelt irányítása alatt működött, ekkor az érdekeltségi körébe tartozó cégek autóit az M. S. C. Kft. nevében a sértettektől rendelt alkatrészekkel javíttatta. Az elsőfokú ítélet indokolásának további részeiben pedig két helyütt is szerepel az a ténymegállapítás, miszerint a terhelt annak tudatában működtette tovább az M. S. C. Kft.-t, hogy nem lesz képes kifizetni a sértettek számláit (85. oldal utolsó és 89. oldal második bekezdés).

Ugyancsak az irányadó tényállással szemben állítja az indítvány, miszerint a terhelt szándékában állt a sértetti számlák kiegyenlítése. Az 1.) pont alatti tényállásban az szerepel, hogy 2006. június 1-től a terhelt a fizetési készségét illetően tévedésben tartotta az M. M. T. Kft.-vel kapcsolatban álló sértetteket, valójában nem állt szándékában a számlák kifizetése, arra pénzügyi lehetősége sem volt. A 3.) pont kapcsán is rögzítésre került, hogy az ott írt három sértett tekintetében a fizetéseképtelenné vált M. S. C. Kft. számláinak kifizetése sem állt a terhelt szándékában. Ezek a tényállásban rögzített ún. „tudati tények”, melyek támadása a felülvizsgálati eljárásban ugyancsak tilalmazott (BH 2011.3.).

Nem vizsgálható a felülvizsgálati eljárás során az indítványban felvetett iratellenesség sem, de az ügyészség utalt arra, miszerint az ítéleti tényállás az M. M. T. Kft. és a D. E. S. G. közötti szerződés időpontját a felülvizsgálati indítványban írtakkal egyezően - helyesen - tartalmazza.

Az pedig irreleváns, hogy bizonyos számlák teljesítési időpontja a csődeljárás kezdeményezése utáni időre esik, mert - az irányadó tényállás szerint - a terheltnek eleve nem volt fizetési szándéka.

Végül pedig kizárólag a bizonyítékok mérlegelését - és azon keresztül ugyancsak az irányadó tényállást - támadják az indítványnak az elfogadott szakvélemény hiányosságait sérelmező, és a fizetéseképtelenség kezdő napjának megállapítását - a védő által készítettett szakvéleményre hivatkozva - kifogásoló érvei.

A Legfőbb Ügyészség észrevételezte, hogy a felülvizsgálati indítványban a számvitel rendje megsértésének büntette kapcsán is mindkét cselekmény vádja alól felmentést kért a védő, érveket azonban csak a 4.) tényállási pont alatti cselekmény kapcsán sorakoztatott fel.

E részében az indítvány alaptalan, mert az M. S. C. Kft. is - bár ügyvezető nélkül működött, azonban a cégcsoporton belül e cég is - a terhelt közvetlen irányítása alatt állt. Ugyancsak a tényálláson kívül, de indokolásának további részeiben rögzítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a terhelt irányította a cég életét, ő

engedélyezte az utalásokat, pénzügyi tranzakciókat (83. oldal első és 89. oldal első bekezdés).

Ebből következően a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénynek az elkövetéskor hatályos 14. § (10) bekezdése, 161. § (4) bekezdése és 162. § (3) bekezdése szerint a számviteli politika elkészítéséért, módosításáért, a számlarend összeállításáért, folyamatos karbantartásáért, a naprakész könyvvezetés helyességéért és a könyvvezetés folyamatosságáért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy a felelős.

E személy - a taggyűlés által megválasztott ügyvezető hiányában - a terhelt volt. Ennek ellenére 2005. és 2006. évben nem készített beszámolót, értelemszerűen azok auditálása, letétbe helyezése és közzététele sem történt meg. A gazdasági eseményeket a könyvelésben nem rögzítette teljes körűen, a zárást nem hajtotta végre, így három üzleti év vonatkozásában vagyoni helyzete nem volt áttekinthető. Ezért bűnösségének megállapítása az M. S. C. Kft. kapcsán megvalósított gazdasági bűncselekmény tekintetében is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.

A Legfőbb Ügyészség észrevételezte, miszerint az eljárás bíróságok a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt eljárási szabálysértések egyikét sem követték el.

Így indokolási kötelezettségüknek is - a szükséges és elégséges körben - eleget tettek; a szakértői intézet véleményének el nem fogadását is az elsőfokú bíróság ítélete 70-71. oldalán megindokolta. Ennek mikéntje és eredménye azonban a felülvizsgálati eljárásnak nem lehet a tárgya.

Nem valósít meg ún. „abszolút hatályon kívül helyezési okot” az sem, hogy a terhelt az utolsó, kizárólag a másodfokú ítélet kihirdetésére kitűzött tárgyaláson nem volt jelen. Az azt megelőző tárgyalás szünetében engedély nélkül eltávozott terhelt idézése a Be. 67. § (2) bekezdése szerint - más alkalmas módon - megtörtént, így a Be. 322. § (2) bekezdése - a másodfokú eljárásban is - lehetővé tette az ítéletnek a terhelt távollétében való kihirdetését.

Mindezekre figyelemmel a Legfőbb Ügyészség a támadott határozatok hatályában való fenntartására tett indítványt.

A Kúria a terheltek védőjének felülvizsgálati indítványát a Be. 424. § (1) bekezdés I. fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.

Az indítvány nem alapos.

A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban

a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.

Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálati eljárásban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének eltérő tényálláson alapuló vitatására sem. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség és jogi minősítés megállapításának - helyessége csupán az irányadó tényállás alapulvételével történhet.

Ezzel szemben a felülvizsgálati indítvány érvei jelentős részében az irányadó tényállás, illetve a bíróság mérlegelésének helyességét támadták, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatták, átértékelését célozták, ezen keresztül kifogásolva a bűnösség megállapítását.

A jogerős ítéleti tényállás egyértelműen tartalmazza, miszerint az M. M. T. Kft. 2006. május végétől, az M. S. C. Kft. pedig 2006 májusában vált fizetéseképtelenné.

Ehhez képest annak vitatása, hogy a két társaság bármelyike

- nem vált fizetéseképtelenné,
- nem az ítéletben írt időpontban vált nyilvánvalóan fizetéseképtelenné,
- annak időpontját nem a bíróság által elfogadott szakvélemény alapján kellett volna megállapítani, illetve
- szakértői módszerekkel a fizetéseképtelenség időpontját nem is lehet megállapítani,

a jogerős ítéletben megállapított tényállás - törvényben kizárt - támadását jelenti.

Ugyancsak e körbe tartozik az indítványnak - az el nem fogadott magánszakértői véleményen alapuló - azon állítása, miszerint egyes számlák teljesítési időpontja a tényállásban foglaltaktól eltérő, 2006 májusa előtti.

Szintén az irányadó tényállással szemben hivatkozik arra az indítvány, hogy a terhelt csak 2006 szeptemberében - a 2005. évi valós mérleg elkészülte (melyet egyébként az indítvány más részében 2006. október 31. napjában jelölt meg) után - ismerte meg az M. M. T. Kft. valós pénzügyi helyzetét, hiszen az ítéleti tényállás rögzíti, miszerint a terhelt személyesen végezte a cég napi irányítását, a kifizetések csak az ő tudtával és beleegyezésével történtek.

Az ítéleti tényállás tartalmazza az M. S. C. Kft. pénzügyi helyzete

alakulását és a terhelt annak kapcsán végzett tevékenységét is. Eszerint már a 2005. május 26-án tartott taggyűlésen rögzítésre került, hogy a céget csak pótbefizetésekkel lehet életben tartani, majd M. P. mélyen áron alul kényszerült üzletrészét eladni, utána pedig a cég megválasztott ügyvezető nélkül maradt. Mindeközben már cégcsoport-szinten nem került sor az esedékes kifizetésekre, az e társaságot is személyesen irányító terhelt ennek ellenére rendelte meg a sértettektől az alkatrészeket, illetve javíttatást.

Ehhez kapcsolódóan - ugyan ítéletszerkesztési hiba folytán nem a tényállásban, hanem az indokolás más részében -, de az is megállapításra került, hogy a terhelt annak tudatában működtette tovább az M. S. C. Kft.-t, miszerint nem lesz képes kifizetni a sértettek számláit (85. oldal utolsó és 89. oldal második bekezdés). A Kúria következetes gyakorlata szerint ez is az irányadó tényállás részét képező ténymegállapítás (BH 2006.392.).

Ennélfogva az irányadó tényállással szemben áll a felülvizsgálati indítványnak a fizetéseképtelenség tényének a terhelt általi későbbi megismerésre való hivatkozása is.

Ugyancsak ellentétes a megállapított tényállással a védőnek a terhelt fizetési szándékára vonatkozó állítása is. Az ugyanis ténymegállapításként is rögzíti - az 1.) tényállási pont alatti cselekmények kapcsán az elsőfokú ítélet 8. oldala ötödik bekezdésében, a 3.) tényállási pont alatti cselekmények kapcsán pedig a 18. oldal második bekezdésében -, miszerint a terheltnek nem állt szándékában a szóban forgó számlák kiegyenlítése. Ez a jogerős ítéletben megállapított ún. „tudati tény”, és így mint az irányadó tényállás része, a felülvizsgálati eljárásban ugyancsak nem vitatható (BH 2011.3.).

Itt jegyzi meg a Kúria; a fizetőképesség és a fizetési készség valóban nem azonos fogalom. Ha a terhelt fizetőképés és van is fizetési készsége, úgy nyilvánvalóan megtörténik a fizetés, és fel sem merül a bűncselekmény megvalósulása. Ha azonban a terhelt fizetőképés, de már a szerződés megkötésekor (azaz, amikor vállalja, hogy a megvásárolt áru vagy szolgáltatás ellenértékét később megfizeti) sincs fizetési készsége, akkor a csalás megvalósulhat. Ugyanakkor, amennyiben a terhelt már ekkor fizetéseképtelen, akkor fizetési készségének vizsgálata büntetőjogi szempontból közömbös, hiszen már - jelen esetben - a hitelkeret terhére történő egyes vásárlásoknál tudatában kellett lennie annak, hogy azok ellenértékét megfizetni nem tudja, ekként nem is fogja.

Kétségtől helytálló tehát az a védői hivatkozás, miszerint a csalás kapcsán a fizetési készség hiánya a meghatározó (BH 2011.160.). Ugyanakkor az adott elkövetési magatartás mellett elegendő a fizetéseképtelenség (és a terhelt erre vonatkozó

tudatának) objektív megállapítása; fizetési képesség hiányában ugyanis a fizetési készség nem lehet valós, így az objektív fizetéseképtelenség ellenére való kötelezettségvállalás egyúttal a fizetési szándék hiányát is szükségszerűen magában foglalja.

A csődeljárás kezdeményezésének nincs jelentősége a terhelt fizetési képességét és szándékát illetően sem; legfeljebb abban a körben jöhetne szóba, ahol a számla alapját képező eseményre még a csődeljárás kezdeményezése előtt került sor, kiegyenlítése azonban csak azt követően lett volna esedékes. Mivel azonban jelen esetben a terhelt már korábban is tisztában volt cégei fizetéseképtelenségével, a csődeljárás megindítása iránti kérelem csak azt eredményezte, hogy a terheltnek az addig csupán az anyagi lehetőség hiányán alapuló fizetéseképtelenségéhez további, jogi természetű ok is társult.

Osztotta a Kúria a Legfőbb Ügyészség azon észrevételét is, miszerint az M. M. T. Kft. és a D. E. S. G. szerződéskötése időpontjának iratellenes megállapítása ugyancsak nem lenne a felülvizsgálati eljárásban orvosolható. Azonban az elsőfokú ítélet a 6. oldal első bekezdésében a felülvizsgálati indítványban írtakkal egyezően tartalmazza a felek között létrejött első szerződés keletkezési időpontját (2004. május 24.), majd a 8. oldal második bekezdésében - 2006. évi dátummal - már az újabb szerződés időpontja szerepel. Azt pedig a felülvizsgálati indítvány is elismeri, hogy 2006-ban - a fizetéseképtelenség bekövetkezése után - a terhelt kötött hitelkártya megállapodást a D. E. S. G.-vel a korábban az M. M. T. Kft. által üzemeltetett gépkocsikra.

A 2 rendbeli számvitel rendjének megsértése kapcsán előre kell bocsátani, hogy nehezen érthető a mindkét cselekmény vonatkozásában való felmentésre irányuló indítvány. A védő ugyanis csak a 4.) tényállási pont alatt írt cselekmény tekintetében sorakoztatott fel érveket, azt nem vitatta, hogy a 2.) tényállási pontban érintett M. M. T. Kft. vonatkozásában a terhelt képviselőre jogosult, ekként pedig a számvitel rendjéért felelős személy volt.

Az M. S. C. Kft. tekintetében is rögzíti a tényállás, miszerint az ténylegesen a terhelt ügyvezetése alatt állt, az üzleti partnerek felé is ő képviselte a céget. M. P. ügyvezető 2005. május 29-i lemondása után F. T. csak rövid időre vállalta az ügyvezetést, ezt követően a megrendelésekről és a kifizetésekről is a terhelt döntött.

Az elkövetéskor hatályos 2000. évi C. törvény 14. § (10) bekezdése a számviteli politika elkészítésére és módosítására, 161. § (4) bekezdése a számlarend összeállítására és folyamatos karbantartására, a 162. § (3) bekezdése a naprakész könyvvezetés helyessége és a könyvvezetés folyamatossága tekintetében határozta

meg a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy felelősségét.

Szabályszerűen megválasztott ügyvezető hiányában sem állhat elő azonban olyan helyzet, hogy a fenti kötelezettségek elvégzéséért ne legyen felelős személy. Jelen esetben az ügyvezetői tevékenységet – és egyúttal a társaság képviselőjét – ténylegesen a terhelt látta el. Ekként pedig a fenti kötelezettségek – úgy is, mint a céget tulajdonló két jogi személy közül a többségi tulajdonos ügyvezetőjét, és mindkettő tényleges irányítóját – a terheltet terheltek.

Ennek megfelelően elmulasztásukért is ő tartozik büntetőjogi felelősséggel, így bűnösségének megállapítására e körben is a büntető anyagi jog sérelme nélkül került sor.

Az eljáró bíróságok indokolási kötelezettségüknek is eleget tettek; az elsőfokú bíróság megállapította a tényállást, és rögzítette az alkalmazott anyagi és eljárási szabályokhoz vezetett következtetéseit. A másodfokú ítélet is tartalmazza, hogy ki és miért fellebbezett, a bíróság a tényállást mivel egészítette ki, és a fellebbezéseket miért nem találta alaposnak. Ezzel indokolási kötelezettségüknek kellően eleget tettek (BH 2009.352.), az indokolás tartalmi helyessége pedig már kívül esik a felülvizsgálati eljárásban vizsgálható feltétlen eljárási szabálysértések körén (BH 2013.10.).

Megjegyzni a Kúria, hogy egy szakvélemény elutasítása indokolásának elmulasztása egyébként sem eredményezné önmagában az indokolási kötelezettség olyan mérvű megszegését, ami miatt már az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlanná válna. Így pedig a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontjában foglalt, ún. „abszolút eljárási szabálysértés” sem valósult meg.

Mindazonáltal a Kúria rámutat, hogy a felülvizsgálati indítványban hivatkozott szakvélemény nem a vizsgált szakkérdés érdemére vonatkozott, hanem az ezt készítő szakértő kirendelésekor hatályos Be. 111. § (6) bekezdése szerinti ún. „harmadik szakértői vélemény” volt, melynek célja a két korábbi szakvélemény közötti eltérés okának felderítése, valamint a bármelyik korábbi szakvélemény kiegészítése vagy az újabb szakvélemény beszerzése szükségességének kérdésében való állásfoglalás volt.

Azt pedig az elsőfokú ítélet 69-71. oldalán a bíróság részletesen megindokolta, hogy mivel a két korábbi szakvélemény közötti eltérés nem a terhelt cégei fizetésektelenségének tényére, hanem csupán arra vonatkozott, hogy mikortól vált az a terhelt számára is általa felismerten visszafordíthatatlanná (ami pedig szakértői eszközökkel pontosabban nem határozható meg). Így pedig az ellentét a Be. 4. § (2) bekezdésének alkalmazásával újabb szakértő kirendelése nélkül

is feloldható volt.

Ugyancsak nem valósult meg feltétlen eljárási szabálysértés azzal, hogy a 2013. október 9. napjára kitűzött másodfokú tárgyaláson a terhelt nem volt jelen. Ezt megelőzően ugyanis a másodfokú bíróság a Be. 322. § (1) bekezdése szerint, kizárólag az érdemi határozat kihirdetésére napolta el a tárgyalást.

A terhelt ugyan az ezt megelőző tárgyalásról engedély nélkül eltávozott, ekként szóbeli megidézésére nem kerülhetett sor, azonban az utolsó fellebbezési tárgyalás jegyzőkönyvében foglalt védői nyilatkozatból, és a szintén a másodfokú iratok között elfekvő rendőri jelentésből kitűnően az elnapolt tárgyalás új időpontjáról tudott. Így idézése a Be. 67. § (2) bekezdése szerint - más alkalmas módon - szabályszerű volt, ezért a kizárólag az ítélet kihirdetése céljából kitűzött tárgyalást a Be. 322. § (2) bekezdése szerint - a Be. 345. §-a értelmében a másodfokú eljárásban is - a szabályszerűen megidézett terhelt távollétében is meg lehetett tartani.

Mindezekre figyelemmel a Kúria - és miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2015. február 16.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró,  
Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

*A kiadmány hitelél:*

*tisztviselő*

*MV*